

Aaltjes bestrijden met water

Loon- en grondverzetbedrijf Wieringa BV egaliseert en omdijkt perceel

Akkerland egaliseren en omdijken is een klusje dat je niet elke dag hebt. Loon- en grondverzetbedrijf Wieringa BV uit Bedum deed dit met een dertig hectare groot perceel van aardappelpootgoedteler De Schutter te Vierhuizen, zodat de akkerbouwer het stuk land onder water kan zetten om de aardappelcystenaaltjes te bestrijden.

Net over de oude zeedijk bij Vierhuizen, grenzend aan het uitgestrekte natuurgebied Lauwersmeer, heeft akkerbouwer Frank de Schutter een dertig hectare groot perceel liggen waarop hij hoogwaardig aardappelpootgoed wil blijven telen. De Schutter is stamgoedtelier en dan weten velen van u precies dat het hier gaat om het hoogwaardigste pootgoed, dat absoluut ziekte- en virusvrij moet zijn. Afkeuren van het gewas door de NAK is desastreus. Het ontsmetten van de grond om de cystenaaltjes te bestrijden, is een bekende methode, maar niet honderd procent waterdicht (hoe treffend kan een term zijn). Daarom nam De Schutter vorig voorjaar contact op met Loon- en grondverzetbedrijf Wieringa in Bedum om een twintig hectare groot stuk 'binnendijks' akkerland te vlakken en rondom te voorzien van een dijk om het onder water te kunnen zetten. Na het vlakken heeft De Schutter er eerst mosterd als vanggewas gezaaid om de aaltjes te lokken. In de zomer is dat gewas ondergewerkt. Daarna is het perceel door de akkerbouwer onder water gezet om zo de aaltjes te vernietigen.

◀ Het egaliseren was verreweg de grootste klus. Op de dubbele laser is het perceel in de lengte en nog een keer in de dwarsrichting vlakgelegd. In totaal betekende dat anderhalve week werk voor chauffeur Jan Koos Rijkskamp.

◀ De hoge koppen zijn eerst gediepploegd om de onderlaag naar boven te halen. Deze laag is naar de lagere delen getransporteerd en daar weer met de diepploeg ondergewerkt.

Groter vervolg

Dat verliep zo voorspoedig dat Wieringa is gevraagd dit jaar het dertig hectare grote buitendijkse perceel op dezelfde manier aan te pakken. Eerst zijn de hogere koppen met een diepploeg geploegd om zo de ondergrond op de bouwvoor te krijgen. Die opgeploegde ondergrond is vervolgens naar de lagere delen gereden en uitgevlakt, om daar met de diepploeg weer naar beneden te worden geploegd. Een van de eisen van de akkerbouwer was dat dit transportwerk met een rupsdumper moest worden gedaan. Wieringa heeft hiervoor collega Jelle Bijlsma uit Giekerk ingehuurd. De rups-

◀ Omdat de akkerbouwer per se bodemvriendelijke apparatuur wilde, is collega Jelle Bijlsma met de rupsdumper ingehuurd. Die heeft de hoge koppen naar de lagere delen getransporteerd.

◀ Het grove egaliseriewerk is uitgevoerd door Gebr. Bijker Bulldozerbedrijf. Jan Bijker zat zelf op de D6R, die ook op de laser van Wieringa werkt.

dumper heeft in totaal drie dagen voluit gedraaid om de koppen weg te rijden, in totaal zo'n 3000 kubieke meter. Voor het grovere egaliserewerk heeft Wieringa collega Gebr. Bijker Bulldozerbedrijf uit Rouveen ingehuurd. Wieringa schakelt Bijker voor meer klussen in. De Cat D6R van het bedrijf heeft de bekende brede LGP-rupsen, ook passend bij de geëiste bodemvriendelijkheid. Jan Bijker heeft in totaal drie dagen op het perceel gewerkt.

Daarna kwam de hoofdmoot: het met de kilverbak strak leggen van het land. Letterlijk strak, want de akkerbouwer wilde het land er ook voor latere jaren perfect bij hebben liggen. Geheel waterpas kon niet, omdat het perceel te veel 'op één oor' afliep. Dat zou te veel verplaatsing en weghalen van de teeltlaag betekenen en de klus nog veel groter maken. Het afschot bedroeg ongeveer dertig centimeter op het hele perceel. Dat is natuurlijk heel erg weinig, maar zo'n verschil opheffen, is een enorme klus en bovendien niet nodig. Wieringa is vervolgens anderhalve week (zo'n negentig uur) aan het kilveren geweest. Eerst is het hele perceel in de lengterichting op de laser geëgaliseerd en vervolgens nog een keer opnieuw overdwars: vlak, met een licht afschot naar de lage kant toe. Ten slotte moest de rupskraan het hele perceel nog waterpas omdijken. In totaal ging het om circa 2,7 kilometer dijk met op het hoogste stuk een hoogte van 0,80 meter en op het laagste stuk een hoogte van 1,10 meter. Hiervoor is grond over een breedte van vijf meter tot maximaal veertig centimeter diep weggegraven, zodat de dijk na het onder water zetten ter plekke weer kan worden gevlokt zonder dat het hele perceel opnieuw hoeft te worden geëgaliseerd. De rupskraan heeft in totaal tweeënhalve week (125 uur) op het project gedraaid.

Duur jaar

In dit hele project zitten voor Wieringa dit voorjaar ruim 300 machine-uren. Daar komt dan nog het schoonmaken vooraf

◀ Het omdijken van de dertig hectare was de laatste klus. Hiervoor is de grond in een strook van maximaal vijf meter breed en veertig centimeter diep afgegraven. Het is Wieringa's visitekaartje voor een volgend project.

van het materieel bij. Machines mogen namelijk alleen het land op als ze brandschoon zijn, om mogelijke insleep van virussen te voorkomen. Alleen het schoonmaken van de rupskraan kostte al een dag werk.

Daarna is het kostenplaatje voor de akkerbouwer nog niet compleet. Die zaait nog de mosterd, werkt het gewas onder en zet daarna het land drie maanden onder water. Dat betekent ook nog eens een jaar opbrengstderving. Al met al dus een kostbare aangelegenheid. Peter Wieringa geeft aan dat je dergelijke klussen niet vaak hebt. Er zijn maar weinig akkerbouwers die een kostenpost van ruwweg 750 tot 1000 euro per hectare voor alle werk plus een jaar opbrengstderving over hebben voor het bestrijden van aaltjes. Voor Wieringa is het mooie omzet net voor de voorjaarspiek uit. Een prachtige klus, waar grondverzet en landbouw hand in hand gaan.

Tekst: **Gert Vreemann**

Foto's: **Hans Sas, Gert Vreemann, Wieringa**